

Załącznik 9.4 Matryce adekwatności działań do zidentyfikowanych problemów i potrzeb

Skala:

0 – nie odpowiada na problem zidentyfikowany w diagnozie

1 – częściowo odpowiada na problem zidentyfikowany w diagnozie

2 – w dużym stopniu odpowiada na problem zidentyfikowany w diagnozie

 - Działanie odpowiada na problem w sposób **bezpośredni** (wypełniamy pole z wartością 1 lub 2)

 - Działanie odpowiada na problem w sposób **pośredni** (wypełniamy pole z wartością 1 lub 2)

Cel szczegółowy 1: Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Działanie	Niski poziom nakładów na działalność B+R	Mała liczba innowacyjnych przedsiębiorstw	Niski poziom usieciowienia przedsiębiorstw (współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej lub innej sformalizowanej współpracy)	Niski udział nakładów na działalność B+R ze strony sektora przedsiębiorstw w relacji do PKB (problem rekomendowany do dodania)
Wsparcie infrastruktury B+R w organizacjach badawczych	2	2	2	2
Wsparcie procesu badawczego w przedsiębiorstwach oraz w konsorcjach przemysłowo-naukowych	2	2	2	2
Wsparcie usług proinnowacyjnych dla MŚP	2	2	2	2

Cel szczegółowy 2: Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Działanie	Niski poziom kompetencji cyfrowych mieszkańców	Niewystarczający zakres oferowanych e-usług przez adm. publiczną	Potrzeba rozwoju e-usług w zakresie zdrowia (e-zdrowie)	Niewystarczający poziom udostępniania danych przez instytucje publiczne	Niski poziom wyposażenia pracowników administracji publicznej w urządzenia mobilne	Zapewnienie bezpieczeństwa informatycznego instytucjom publicznym w regionie	Zwiększenie poziomu cyfryzacji przedsiębiorstw
Tworzenie i rozwój nowych e-usług publicznych	0 (realizowane w ramach Priorytetu V)	2	1	1	1	1	0 (realizowane w ramach CS1 i CS3)
Wdrożenie nowych usług w zakresie e-zdrowia	0 (realizowane w ramach Priorytetu V)	2	2	1	1	1	0 (realizowane w ramach CS1 i CS3)
Digitalizacja i udostępnienie zasobów publicznych w postaci cyfrowej	0 (realizowane w ramach Priorytetu V)	1	1	2	1	1	0 (realizowane w ramach CS1 i CS3)

Cel szczegółowy 3: Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Działanie	Obniżająca się konkurencyjność struktury gospodarczej regionu w skali kraju	Wysoka atrakcyjność inwestycyjna i dodatni bilans handlu zagranicznego	Zaplecze dla organizacji imprez masowych i turystyki biznesowej	Niekorzystny wizerunek województwa śląskiego oraz długofalowość jego przemian	Niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców regionu	Niezadawalająca dynamika rozwoju gospodarczego	Niski poziom wydatków na cele badawcze przedsiębiorstw	Niezadawalający poziom innowacyjności przedsiębiorstw	Niski poziom współpracy i słabe powiązania sektora B+R z innymi sektorami (w tym przedsiębiorstwami)	Niski udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych
Wsparcie sieciowe dla osób rozpoczynających / prowadzących działalność gospodarczą	0	1	0	0	2	1	0	0	0	0
Wsparcie na wdrażanie innowacji w MŚP	1	0	0	0	0	1	1	2	0	2
Wsparcie na wdrożenie wyników prac B+R	1	0	0	0	0	1	2	1	2	1
Wsparcie cyfryzacji i automatyzacji procesów biznesowych oraz poprawy	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0

Działanie	Obniżająca się konkurencyjność struktury gospodarczej regionu w skali kraju	Wysoka atrakcyjność inwestycyjna i dodatni bilans handlu zagranicznego	Zaplecze dla organizacji imprez masowych i turystyki biznesowej	Niekorzystny wizerunek województwa śląskiego oraz długofalowość jego przemian	Niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców regionu	Niezadawalająca dynamika rozwoju gospodarczego	Niski poziom wydatków na cele badawcze przedsiębiorstw	Niezadawalający poziom innowacyjności przedsiębiorstw	Niski poziom współpracy i słabe powiązania sektora B+R z innymi sektorami (w tym przedsiębiorstw)	Niski udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych
cyberbezpieczeństwa										
Usługi doradcze na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw	1	0	0	0	0	1	1	2	1	1
Budowa, rozwój i poprawa infrastruktury (około) turystycznej; odbudowa sektora (dotacje) i rozwój (IFy)	1	0	2	1	0	1	0	0	0	0
Wsparcie zwrotne na poprawę konkurencyjności firm	2	0	0	0	0	2	1	1	0	1
Wsparcie na dopasowanie modelu	1	1	0	0	1	2	0	2	0	1

Działanie	Obniżająca się konkurencyjność struktury gospodarczej regionu w skali kraju	Wysoka atrakcyjność inwestycyjna i dodatni bilans handlu zagranicznego	Zaplecze dla organizacji imprez masowych i turystyki biznesowej	Niekorzystny wizerunek województwa śląskiego oraz długofalowość jego przemian	Niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców regionu	Niezadawalająca dynamika rozwoju gospodarczego	Niski poziom wydatków na cele badawcze przedsiębiorstw	Niezadawalający poziom innowacyjności przedsiębiorstw	Niski poziom współpracy i słabe powiązania sektora B+R z innymi sektorami (w tym przedsiębiorstw)	Niski udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych
biznesowego do zmieniającego się otoczenia										
Wsparcie zwrotne na przygotowanie terenów pod DG	1	2	0	1	1	1	0	0	0	0
Wsparcie zwrotne na inwestycje zwiększające innowacyjność	2	0	0	0	0	1	1	2	0	2
Marketing regionalny	1	2	2	2	0	1	0	0	0	0
Wsparcie na internacjonalizację MŚP	1	2	2	1	0	2	0	0	0	0

Cel szczegółowy 4: Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

Działanie	Niski poziom gotowości współpracy między MŚP a jednostkami naukowymi w obszarze inteligentnych specjalizacji	Umiarkowana zdolność instytucji otoczenia biznesu do pozycjonowania się jako pełnowymiarowe i profesjonalizowane ośrodki innowacji	Niski poziom usieciowienia przedsiębiorstw (współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej lub innej sformalizowanej współpracy)	Niezadawalające efekty synergii w obszarze innowacji w inteligentnych specjalizacjach regionu
Wsparcie dla ośrodków innowacji	1	2	1	1
Wsparcie dla projektów podmiotów zaliczanych do klastrów załączkowych oraz wzrostowych	2	1	2	1
Wsparcie dla monitoringu i ewaluacji Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Śląskiego	1	1	1	2
Wsparcie dla tworzenia regionalnych agend badawczych	2	1	2	2

Cel szczegółowy 5: Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji gazów cieplarnianych

Działanie	Wysoka emisyjność sektora mieszkaniowego i przemysłowego, w tym emisja powierzchniowa oraz emisja związana ze źródłami punktowymi = potrzeba zmniejszenia emisyjności sektora mieszkaniowego i przemysłowego	Zła jakość powietrza	Wysokie zużycie energii elektrycznej i ciepłej (zarówno w sektorze przemysłu, jak i w gospodarstwach domowych) = potrzeba ograniczenia energochłonności, w tym w sektorze przemysłowym
Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej	2	1	2
Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych	2	1	2
Efektywność energetyczna przedsiębiorstw	2	1	2

Cel szczegółowy 6: Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym z określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Działanie	Niski udział energii pochodzącej z OZE = potrzeba zwiększenia udziału energetyki rozproszonej w bilansie energetycznym regionu, potrzeba zwiększenia udziału produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz z innych niskoemisyjnych jednostek wytwórczych	Potrzeba przyśpieszenia rozwoju energetyki rozproszonej	Potrzeba koordynacji energetyki rozproszonej
Odnawialne źródła energii	2	2	1

Cel szczegółowy 7: Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Działanie	Problem 1 zmiany klimatyczne	Problem 2 zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców	Problem 3 zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego oraz sprawnego funkcjonowania kluczowej dla regionu infrastruktury	Problem 4 zagrożenie dla regionalnych terenów cennych przyrodniczo w tym różnorodności biologicznej (fauna, flora i fungi)	Problem 5 wymagający wzmocnienia potencjał służb ratowniczych	Problem 6 dotychczasowe zaniedbania wynikające z działalności człowieka w zakresie adaptacji do zmian klimatu	Problem 7 zbyt niski poziom wiedzy społeczeństwa nt. zmian klimatycznych
Dostosowanie infrastruktury do ekstremalnych stanów pogodowych, poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury	2	2	1	1	1	2	1
Renaturyzacja cieków wodnych	2	2	2	1	1	2	1
Wsparcie funkcji retencjonowania wody w regionie	2	2	2	1	1	2	1

Działanie	Problem 1 zmiany klimatyczne	Problem 2 zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców	Problem 3 zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego oraz sprawnego funkcjonowania kluczowej dla regionu infrastruktury	Problem 4 zagrożenie dla regionalnych terenów cennych przyrodniczo w tym różnorodności biologicznej (fauna, flora i fungi)	Problem 5 wymagający wzmocnienia potencjał służb ratowniczych	Problem 6 dotychczasowe zaniedbania wynikające z działalności człowieka w zakresie adaptacji do zmian klimatu	Problem 7 zbyt niski poziom wiedzy społeczeństwa nt. zmian klimatycznych
Inwestycje związane z budową kanalizacji deszczowej	1	2	2	0	2	2	1
Wykorzystanie i powiększanie istniejących systemów naturalnego odprowadzania wód deszczowych (np. rowy i niecki infiltracyjne, muldy trawiaste, studnie chłonne, zbiorniki infiltracyjne)	1	1	1	1	1	1	1

Działanie	Problem 1 zmiany klimatyczne	Problem 2 zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców	Problem 3 zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego oraz sprawnego funkcjonowania kluczowej dla regionu infrastruktury	Problem 4 zagrożenie dla regionalnych terenów cennych przyrodniczo w tym różnorodności biologicznej (fauna, flora i fungi)	Problem 5 wymagający wzmocnienia potencjał służb ratowniczych	Problem 6 dotychczasowe zaniedbania wynikające z działalności człowieka w zakresie adaptacji do zmian klimatu	Problem 7 zbyt niski poziom wiedzy społeczeństwa nt. zmian klimatycznych
Inwestycje z zakresu budowy, przebudowy lub remontu urządzeń wodnych i infrastruktury hydrotechnicznej (np.: kanały, rowy, wały przeciwpowodziowe, suche zbiorniki – poldery)	2	2	2	1	2	2	1

Działanie	Problem 1 zmiany klimatyczne	Problem 2 zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców	Problem 3 zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego oraz sprawnego funkcjonowania kluczowej dla regionu infrastruktury	Problem 4 zagrożenie dla regionalnych terenów cennych przyrodniczo w tym różnorodności biologicznej (fauna, flora i fungi)	Problem 5 wymagający wzmocnienia potencjał służb ratowniczych	Problem 6 dotychczasowe zaniedbania wynikające z działalności człowieka w zakresie adaptacji do zmian klimatu	Problem 7 zbyt niski poziom wiedzy społeczeństwa nt. zmian klimatycznych
Wsparcie inicjatyw związanych z edukacją mieszkańców regionu, zwiększaniem świadomości, doradztwem, lepszym dostępem do wiedzy i danych w zakresie zmian klimatycznych, w tym przyczyn ich występowania, skutków oraz właściwych sposobów postępowania	1	1	1	1	1	1	2

Działanie	Problem 1 zmiany klimatyczne	Problem 2 zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców	Problem 3 zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego oraz sprawnego funkcjonowania kluczowej dla regionu infrastruktury	Problem 4 zagrożenie dla regionalnych terenów cennych przyrodniczo w tym różnorodności biologicznej (fauna, flora i fungi)	Problem 5 wymagający wzmocnienia potencjał służb ratowniczych	Problem 6 dotychczasowe zaniedbania wynikające z działalności człowieka w zakresie adaptacji do zmian klimatu	Problem 7 zbyt niski poziom wiedzy społeczeństwa nt. zmian klimatycznych
Wyposażenie jednostek służb ratowniczych w sprzęt niezbędny do przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych	0	2	2	1	2	1	2

Cel szczegółowy 8: Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Działanie	Problem 1 Ochrona warunków dobrego stanu wód w województwie śląskim, w tym wody pitnej	Problem 2 Zmniejszenie deficytów w zakresie infrastruktury liniowej oraz punktowej dot. gospodarki wodno-ściekowej
Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia)	2	2
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	2	2

Cel szczegółowy 9: Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Działanie	Problem 1 zbyt duży wolumen wytwarzanych odpadów (przemysłowych i komunalnych)	Problem 2 zanieczyszczenie środowiska (wtórne i pierwotne) powodowane przez gospodarowanie odpadami (zbyt niski stan wiedzy o gospodarowaniu odpadami wśród mieszkańców regionu)	Problem 3 konieczność zwiększenia poziomu odzysku i recyklingu odpadów (ukierunkowanie na selektywną zbiórkę odpadów u źródła i inwestycje w tym zakresie; poprawa efektywności przetwarzania odpadów; ograniczenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach)	Problem 4 poprawa efektywności funkcjonowania gospodarki w kierunku wyzwań stawianych przez GOZ – szczególnie w odniesieniu do sektora MŚP (odchodzenie od liniowego charakteru procesów produkcji i konsumpcji, zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko)	Problem 5 kontynuacja usuwania wyrobów zawierających azbest (w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na życie i zdrowie mieszkańców oraz środowisko w regionie)	Problem 6 zbyt duży wolumen wytwarzanych osadów ściekowych (nieefektywne sposoby przetwarzania i zagospodarowywania osadów)
Inwestycje z zakresu systemów selektywnej zbiórki odpadów	2	2	2	2	0	1
Wsparcie istotnych z punktu widzenia hierarchii postępowania z odpadami instalacji do recyklingu i/lub odzysku	2	2	2	2	0	0
Działania informacyjno–edukacyjne	2	2	2	2	0	1

Działanie	Problem 1 zbyt duży wolumen wytwarzanych odpadów (przemysłowych i komunalnych)	Problem 2 zanieczyszczenie środowiska (wtórne i pierwotne) powodowane przez gospodarowanie odpadami (zbyt niski stan wiedzy o gospodarowaniu odpadami wśród mieszkańców regionu)	Problem 3 konieczność zwiększenia poziomu odzysku i recyklingu odpadów (ukierunkowanie na selektywną zbiórkę odpadów u źródła i inwestycje w tym zakresie; poprawa efektywności przetwarzania odpadów; ograniczenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach)	Problem 4 poprawa efektywności funkcjonowania gospodarki w kierunku wyzwań stawianych przez GOZ – szczególnie w odniesieniu do sektora MŚP (odchodzenie od liniowego charakteru procesów produkcji i konsumpcji, zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko)	Problem 5 kontynuacja usuwania wyrobów zawierających azbest (w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na życie i zdrowie mieszkańców oraz środowisko w regionie)	Problem 6 zbyt duży wolumen wytwarzanych osadów ściekowych (nieefektywne sposoby przetwarzania i zagospodarowywania osadów)
dotyczące hierarchii postępowania z odpadami komunalnymi						
Stosowanie rozwiązań w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych) jak również sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	2	2	2	2	0	1
Wspieranie	2	2	2	2	0	1

Działanie	Problem 1 zbyt duży wolumen wytwarzanych odpadów (przemysłowych i komunalnych)	Problem 2 zanieczyszczenie środowiska (wtórne i pierwotne) powodowane przez gospodarowanie odpadami (zbyt niski stan wiedzy o gospodarowaniu odpadami wśród mieszkańców regionu)	Problem 3 konieczność zwiększenia poziomu odzysku i recyklingu odpadów (ukierunkowanie na selektywną zbiórkę odpadów u źródła i inwestycje w tym zakresie; poprawa efektywności przetwarzania odpadów; ograniczenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach)	Problem 4 poprawa efektywności funkcjonowania gospodarki w kierunku wyzwań stawianych przez GOZ – szczególnie w odniesieniu do sektora MŚP (odchodzenie od liniowego charakteru procesów produkcji i konsumpcji, zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko)	Problem 5 kontynuacja usuwania wyrobów zawierających azbest (w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na życie i zdrowie mieszkańców oraz środowisko w regionie)	Problem 6 zbyt duży wolumen wytwarzanych osadów ściekowych (nieefektywne sposoby przetwarzania i zagospodarowywania osadów)
inwestycji w przedsiębiorstwach mających na celu zmniejszenie zasobo- i materiałochłonności procesów produkcyjnych i logistycznych oraz zapobieganie powstawania odpadów						
Oczyszczenie terenów i budynków z odpadów zawierających azbest	0	2	0	0	2	0
Wspieranie	2	1	2	2	0	2

Działanie	Problem 1 zbyt duży wolumen wytwarzanych odpadów (przemysłowych i komunalnych)	Problem 2 zanieczyszczenie środowiska (wtórne i pierwotne) powodowane przez gospodarowanie odpadami (zbyt niski stan wiedzy o gospodarowaniu odpadami wśród mieszkańców regionu)	Problem 3 konieczność zwiększenia poziomu odzysku i recyklingu odpadów (ukierunkowanie na selektywną zbiórkę odpadów u źródła i inwestycje w tym zakresie; poprawa efektywności przetwarzania odpadów; ograniczenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach)	Problem 4 poprawa efektywności funkcjonowania gospodarki w kierunku wyzwań stawianych przez GOZ – szczególnie w odniesieniu do sektora MŚP (odchodzenie od liniowego charakteru procesów produkcji i konsumpcji, zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko)	Problem 5 kontynuacja usuwania wyrobów zawierających azbest (w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na życie i zdrowie mieszkańców oraz środowisko w regionie)	Problem 6 zbyt duży wolumen wytwarzanych osadów ściekowych (nieefektywne sposoby przetwarzania i zagospodarowywania osadów)
inwestycji w przedsiębiorstwach mających na celu m.in. zagospodarowanie osadów ściekowych poprzez wdrażanie innowacyjnych technologii do ich przetwarzania						
Działania informacyjno-edukacyjne z zakresu należytego gospodarowania zasobami wodnymi i powstałymi w wyniku ściekami	1	0	1	1	0	2

Cel szczegółowy 10: Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Działanie	Problem 1 konieczność ochrony regionalnych walorów przyrodniczych i środowiskowych (w tym bioróżnorodności). Potrzeba dążenia do przywrócenia właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków	Problem 2 silna presja (antropopresja, zmiany klimatu, rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych) na zasoby przyrodnicze regionu (w tym na bioróżnorodność) skutkująca zmniejszeniem liczby stanowisk oraz liczebności i różnorodności populacji gatunków fauny, flory i fungów	Problem 3 duży odsetek terenów zdegradowanych i zdewastowanych (konieczność ich przywrócenie do ponownego użytkowania poprzez rekultywację, remediację wraz z usuwaniem odpadów). Zbyt niskie tempo rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych	Problem 4 powstrzymanie utraty bioróżnorodności ekosystemów miejskich
Wsparcie kompleksowych działań na rzecz ochrony siedlisk przyrodniczych oraz priorytetowe wsparcie na rzecz ochrony gatunków rodzimych	2	2	1	1
Rozwój infrastruktury mającej na celu ukierunkowanie ruchu turystycznego	2	2	0	0
Tworzenie miejsc ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich priorytetowo w	1	2	2	2

Działanie	Problem 1 konieczność ochrony regionalnych walorów przyrodniczych i środowiskowych (w tym bioróżnorodności). Potrzeba dążenia do przywrócenia właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków	Problem 2 silna presja (antropopresja, zmiany klimatu, rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych) na zasoby przyrodnicze regionu (w tym na bioróżnorodność) skutkująca zmniejszaniem liczby stanowisk oraz liczebności i różnorodności populacji gatunków fauny, flory i fungów	Problem 3 duży odsetek terenów zdegradowanych i zdewastowanych (konieczność ich przywrócenie do ponownego użytkowania poprzez rekultywację, remediację wraz z usuwaniem odpadów). Zbyt niskie tempo rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych	Problem 4 powstrzymanie utraty bioróżnorodności ekosystemów miejskich
oparcie o gatunki rodzime, np.: banki genowe, rewaloryzacja parków miejskich, ogrody botaniczne, ekoparki. Rozwój zielonej infrastruktury i zazielenianie obszarów miejskich i podmiejskich				
Inwestycje z zakresu rekultywacji powierzchni ziemi zdegradowanej działalnością człowieka. Przywrócenie wartości użytkowych lub przyrodniczych poprzez usunięcie odpadów, remediację oraz ponowne kształtowanie na cele środowiskowe np. parki i lasy miejskie, zieleńce, przyrodnicze ścieżki edukacyjne, miejskie geoparki itp.	1	2	2	2

Cel szczegółowy 11: Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Działanie	Problem 1: Duże zanieczyszczenie powietrza związane z tzw. niską emisją (przede wszystkim pochodzącej z transportu drogowego)	Problem 2: Duże natężenie ruchu w miastach	Problem 3: Niski udział pojazdów niskoemisyjnych w rynku motoryzacyjnym oraz ograniczona popularność pojazdów elektrycznych, hybrydowych i opartych na ogniwach paliwowych	Problem 4: Postępujący spadek liczby pasażerów komunikacji miejskiej, spadek znaczenia transportu publicznego	Problem 5: Zagrożenie peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej	Problem 6: Brak spójnej regionalnej sieci tras rowerowych	Problem 7 dodatkowy: Konieczność poprawy mobilności mieszkańców i spójności transportowej podregionów górniczych **
Ograniczanie indywidualnego ruchu samochodowego w miastach (wyznaczanie stref wyłączonych, nadawanie priorytetów, buspasy, itp.)	2	2	0	0	0	0	4
Budowa/przebudowa linii tramwajowych **	4	4	0	0	0	0	0
Zakup taboru niskoemisyjnego wraz z infrastrukturą do obsługi, tankowania i zasilania	2	0	2	1	0	0	2

Działanie	Problem 1: Duże zanieczyszczenie powietrza związane z tzw. niską emisją (przede wszystkim pochodzącej z transportu drogowego)	Problem 2: Duże natężenie ruchu w miastach	Problem 3: Niski udział pojazdów niskoemisyjnych w rynku motoryzacyjnym oraz ograniczona popularność pojazdów elektrycznych, hybrydowych i opartych na ogniwach paliwowych	Problem 4: Postępujący spadek liczby pasażerów komunikacji miejskiej, spadek znaczenia transportu publicznego	Problem 5: Zagrożenie peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej	Problem 6: Brak spójnej regionalnej sieci tras rowerowych	Problem 7 dodatkowy: Konieczność poprawy mobilności mieszkańców i spójności transportowej podregionów górniczych**
Promowanie alternatywnych, zeroemisyjnych form transportu	2	1	2	1	0	0	4
Węzły/centra przesiadkowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą (w tym do tankowania/ladowania pojazdów); Parkingi P&R poza centrami miast	1	1	1	2	0	0	0
Budowa dróg rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych prowadzących do centrów/węzłów przesiadkowych	2	0	0	2	0	1	0

Działanie	Problem 1: Duże zanieczyszczenie powietrza związane z tzw. niską emisją (przede wszystkim pochodzącej z transportu drogowego)	Problem 2: Duże natężenie ruchu w miastach	Problem 3: Niski udział pojazdów niskoemisyjnych w rynku motoryzacyjnym oraz ograniczona popularność pojazdów elektrycznych, hybrydowych i opartych na ogniwach paliwowych	Problem 4: Postępujący spadek liczby pasażerów komunikacji miejskiej, spadek znaczenia transportu publicznego	Problem 5: Zagrożenie peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej	Problem 6: Brak spójnej regionalnej sieci tras rowerowych	Problem 7 dodatkowy: Konieczność poprawy mobilności mieszkańców i spójności transportowej podregionów górniczych**
Przebudowa dworców/przystanków kolejowych – dostosowanie ich do potrzeb OzN, zapewnienie bezpieczeństwa, komfortu i dostępu do infrastruktury towarzyszącej	0	0	0	2	0	0	0
Przebudowa infrastruktury liniowej dla celów komunikacji publicznej*	0	0	0	1	0	0	4
Rozwiązania cyfrowe ułatwiające i zachęcające do korzystania z transportu	0	0	0	2	0	0	4

Działanie	Problem 1: Duże zanieczyszczenie powietrza związane z tzw. niską emisją (przede wszystkim pochodzącej z transportu drogowego)	Problem 2: Duże natężenie ruchu w miastach	Problem 3: Niski udział pojazdów niskoemisyjnych w rynku motoryzacyjnym oraz ograniczona popularność pojazdów elektrycznych, hybrydowych i opartych na ogniwach paliwowych	Problem 4: Postępujący spadek liczby pasażerów komunikacji miejskiej, spadek znaczenia transportu publicznego	Problem 5: Zagrożenie peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej	Problem 6: Brak spójnej regionalnej sieci tras rowerowych	Problem 7 dodatkowy: Konieczność poprawy mobilności mieszkańców i spójności transportowej podregionów górniczych**
publ. (w tym integrujące), np. SIP, aplikacje, wspólny bilet, ITS							
Rozwój infrastruktury subregionalnych przewozów autobusowych (przystanki, wiaty, zajezdnie), zakup taboru, rozwój infrastruktury towarzyszącej (węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, systemy IT)	0	0	0	2	2	0	2
Kampanie społeczne *	1	1	0	2	0	0	0
Rozwój regionalnych	2	0	0	0	0	2	4

Działanie	Problem 1: Duże zanieczyszczenie powietrza związane z tzw. niską emisją (przede wszystkim pochodzącej z transportu drogowego)	Problem 2: Duże natężenie ruchu w miastach	Problem 3: Niski udział pojazdów niskoemisyjnych w rynku motoryzacyjnym oraz ograniczona popularność pojazdów elektrycznych, hybrydowych i opartych na ogniwach paliwowych	Problem 4: Postępujący spadek liczby pasażerów komunikacji miejskiej, spadek znaczenia transportu publicznego	Problem 5: Zagrożenie peryferyzacji komunikacyjnej obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej	Problem 6: Brak spójnej regionalnej sieci tras rowerowych	Problem 7 dodatkowy: Konieczność poprawy mobilności mieszkańców i spójności transportowej podregionów górniczych**
sieci rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą							

* Jako element innego projektu

** Element logiki usunięty z nowej wersji Programu

Cel szczegółowy 12: Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Działanie	Problem 1: Niewykorzystany potencjał posiadanej infrastruktury transportowej i logistycznej oraz usytuowania na przecięciu głównych ciągów transportowych sieci TEN-T dla dalszego rozwoju transportu intermodalnego i multimodalnego	Problem 2: Niewykorzystany potencjał położenia komunikacyjnego i transgranicznego w kreowaniu atrakcyjności inwestycyjnej i transformacji gospodarczej	Problem 3: Niedostateczny poziom bezpieczeństwa w transporcie	Problem 4: Zbyt duże natężenie ruchu prywatnego w ośrodkach miejskich i słaba dostępność transportu zbiorowego	Problem 5: Peryferyzacja obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej, w tym komunikacji publicznej	Problem 6: Wciąż niewykorzystany potencjał transportu szynowego w regionie
Budowa, przebudowa, modernizacja lub zmiana przebiegu dróg wojewódzkich, w tym w miastach na prawach powiatu	2	2	1	1	0	0
Inwestycje w drogi wojewódzkie na terenie miast, w tym obwodnice	2	2	1	2	0	0
Inwestycje niezbędne do wykonywania usług publicznego transportu zbiorowego na zasadach użyteczności publicznej oraz	0	0	2	0	2	0

Działanie	Problem 1: Niewykorzystany potencjał posiadanej infrastruktury transportowej i logistycznej oraz usytuowania na przecięciu głównych ciągów transportowych sieci TEN-T dla dalszego rozwoju transportu intermodalnego i multimodalnego	Problem 2: Niewykorzystany potencjał położenia komunikacyjnego i transgranicznego w kreowaniu atrakcyjności inwestycyjnej i transformacji gospodarczej	Problem 3: Niedostateczny poziom bezpieczeństwa w transporcie	Problem 4: Zbyt duże natężenie ruchu prywatnego w ośrodkach miejskich i słaba dostępność transportu zbiorowego	Problem 5: Peryferyzacja obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej, w tym komunikacji publicznej	Problem 6: Wciąż niewykorzystany potencjał transportu szynowego w regionie
ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego						
ITS *	0	0	2	2	0	0
Budowa, przebudowa, modernizacja lub zmiana przebiegu dróg lokalnych (w tym obwodnic)	0	0	1	2	1	0
Zakup elektrycznego (lub wodorowego) taboru kolejowego (wyposażonego w ERTMS)	0	0	0	0	0	2
Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury niezbędnej do obsługi i	0	0	0	0	0	2

Działanie	Problem 1: Niewykorzystany potencjał posiadanej infrastruktury transportowej i logistycznej oraz usytuowania na przecięciu głównych ciągów transportowych sieci TEN-T dla dalszego rozwoju transportu intermodalnego i multimodalnego	Problem 2: Niewykorzystany potencjał położenia komunikacyjnego i transgranicznego w kreowaniu atrakcyjności inwestycyjnej i transformacji gospodarczej	Problem 3: Niedostateczny poziom bezpieczeństwa w transporcie	Problem 4: Zbyt duże natężenie ruchu prywatnego w ośrodkach miejskich i słaba dostępność transportu zbiorowego	Problem 5: Peryferyzacja obszarów o niskiej dostępności infrastruktury transportowej, w tym komunikacji publicznej	Problem 6: Wciąż niewykorzystany potencjał transportu szynowego w regionie
serwisowania zakupionego taboru						

* Jako element innego projektu

Cel szczegółowy 14: Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy

Działanie	Stałe tendencje - petryfikacja liczby osób długotrwale bezrobotnych, starzenie się populacji pracujących	Nowa tendencja – wzrost bezrobocia w dużych ośrodkach miejskich	Załamanie niektórych branż w wyniku konsekwencji pandemii COVID-10	Wzrost ruchu ludności Śląska za pracą na rynki europejskie	Problem 5 (rekomendowany do dodania do diagnozy) Potrzeby kompetencyjne pracowników PSZ
Koordynacja współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze rynku pracy	2	2	2	2	1

Cel szczegółowy 15: Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia

	Wysoka zachorowalność osób w wieku produkcyjnym na choroby cywilizacyjne	Niska dostępność profilaktyki i rehabilitacji leczniczej w regionie	Tendencje wzrostu automatyzacji pracy, powodujący utratę miejsc pracy	Wzrastający potencjał tzw. zielonej i energooszczędnej gospodarki	Wysokie potrzeby rozwojowe śląskich przedsiębiorstw
Ochrona zdrowia na rzecz rynku pracy	2	2			
Podmiotowy System Finansowania	0	0	2	1	2
Outplacement	1	1	2	1	1

Cel szczegółowy 16: Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystywania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji i funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadry o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwojowe uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i in-	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
Działanie przekrojowe: Wdrażanie edukacji włączającej poprzez	0	2	0	1	2	2	2	2	2	0	1

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwojowe uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i in-	Potrzeba uzupełnienia kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
odpowiednie dostosowanie placówek, w tym dostępności usług, niezbędnych umiejętności kadry oraz pod kątem potrzeb infrastrukturalnych/ wyposażenia (począwszy od przedszkoli aż po placówki ogólnokształcące)											

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji i funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwojowe uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i in-	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
.											
Podnoszenie jakości podniesienie jakości i dostępności usług edukacji przedszkolnej	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tworzenie nowych miejsc edukacji przedszkolnej, w szczególności na	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której przez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której przez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwojowe uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i in-	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
obszarach cechujących się deficytem miejsc w stosunku do potrzeb.											
Bezpośrednie wsparcie uczniów oraz szkół w zakresie działań podnoszących jakość edukacji	0	0	2	2	2	2	2	1	2	2	1
Działania w zakresie	0	0	0	2	2	2	2	2	2	0	1

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji i funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i ni	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
zawodowego											
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umiejętności i kompetencji kadry pedagogicznej, niepedagogicznej oraz kadry zarządzającej szkół i placówek poszczególnych szczebli edukacji - kształcenie to	0	0	2	2	2	2	1	1	2	0	2

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji i funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i n-l	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
uwzględnić będzie także potrzeby kadry związane z procesem cyfryzacji edukacji											
Adaptacja/modernizacja bazy lokalowej i wyposażenia placówek oświatowych, uwzględniająca także wsparcie	0	0	2	2	2	0	2	0	2	0	0

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystywania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji i funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i in-	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
Kształcenie nauczycieli/instruktorów praktycznej nauki zawodu..	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Podnoszenie kompetencji kadr dydaktycznych, naukowych szkolnictwa wyższego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koopercja pomiędzy uczelniami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i in-	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
wyższymi, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe oraz przedsiębiorcami											
Realizacja staży dla studentów i doktorantów kierunków branżowych RIS oraz PRT, w tym we współpracy z pracodawcami/	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i n-lu	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
studentów, certyfikacja umiejętności, tworzenie zintegrowanych programów studiów											
Lojalnościowe wsparcie stypendialne dla studentów i doktorantów, zdobywających wykształcenie na	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Działanie	Potrzeba wyrównania dysproporcji terytorialnych w dostępie do edukacji przedszkolnej	Zapotrzebowanie na wzmocnienie oferty i jakości zajęć w ramach edukacji przedszkolnej na kolejne lata	Potrzeba doskonalenia kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej z uwagi na konieczność wykorzystania edukacji online w przyszłości	Potrzeba podnoszenia kompetencji kadry nauczycielskiej z zakresu stosowania efektywnych dla uczniów metod aktywizujących proces nauczania	Potrzeba reorganizacji funkcjonowania szkoły w zakresie organizacyjnym, kadrowym i materialnym celem efektywnej pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zostali pozbawieni wsparcia	Potrzeba sprostania konsekwencjom pandemii, w wyniku której poprzez naukę zdalną uczniowie są narażeni na ryzyko wykluczenia społecznego, opóźnień edukacyjnych, wykluczenia cyfrowego	Potrzeba sprostania wyzwaniu włączania cudzoziemców do społeczności szkolnej	Potrzeba kształcenia kadr o wysokim potencjale mogących stanowić wsparcie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych	Potrzeba w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, m.in.: doposażenia sal, doradztwa zawodowego, w tym podnoszenia kompetencji doradców i in-lic	Potrzeba uzupełniania kwalifikacji, przekwalifikowania kadry oraz zwiększenia liczby kadry nauczycielskiej przygotowującej do pracy w zawodzie
kierunkach studiów powiązanych z RIS											
Wspieranie tworzenia interdyscyplinarnych programów studiów doktoranckich ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji regionalnych.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Cel szczegółowy 17: Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia umiejętności i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Działanie	Potrzeba podnoszenia i zmiany kwalifikacji/kompetencji, z uwzględnieniem kompetencji przyszłości	Trudność w znalezieniu wykwalifikowanych pracowników fizycznych w zawodach tradycyjnych, zgodnie z deficytami wskazywanymi w Barometrze zawodów	Potrzeba posiadania umiejętności językowych	Konieczność podniesienia poziomu uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu, przez zwiększenie jakości i dostępu do oferty kształcenia ustawicznego oraz promocję uczenia się przez całe życie	Globalne zmiany, zmieniające się potrzeby rynku pracy, w tym skutki pandemii COVID-19	Trudniejszy dostęp do dobrej jakości ofert edukacji na obszarach np.: oddalonych od dużych ośrodków edukacyjnych, wiejskich, marginalizowanych
Edukacja dorosłych (usługi rozwojowe)	1	1	1	2	1	1
Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych	1	1	1	1	1	2

Cel szczegółowy 18: Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji.

Działanie	Niska kondycja finansowa śląskich PES	Wysoki udział osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Niski odsetek osób z niepełnosprawnościami, znajdujących zatrudnienie na śląskim rynku	Wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych i biernych zawodowo
5.16 Ekonomia społeczna	2	2	1	1
5.17 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych społecznie, w tym biernych zawodowo oraz wsparcie podmiotów reintegracyjnych	1	2	2	2

Cel szczegółowy 19: Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

Działanie	Spadek liczby mieszkańców śląska w wieku produkcyjnym	Brak podaży pracy do zawodów niewymagających kwalifikacji na śląskim rynku pracy	Niewystarczająca znajomość języka polskiego wśród migrantów, niska adaptacji w społeczności lokalnej, wysoki odsetek pracujących w szarej strefie
Aktywizacja zawodowa i społeczna migrantów	2	2	2

Cel szczegółowy 20: Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Działanie	Niska dostępność usług społecznych, przy zjawisku podwójnego starzenia się	Niska dostępność usług zdrowotnych, skierowanych zwłaszcza do osób starszych
Usługi społeczne	2	1
Usługi zdrowotne	1	2

Cel szczegółowy 21 Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Działanie	Wysoki w skali kraju odsetek osób znajdujących się w kryzysie bezdomności	Wysoki odsetek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Wzrost skali problemów psychicznych dzieci i młodzieży, związanych z konsekwencjami pandemii COVID-19	Niska dostępność wsparcia dla rodzin zastępczych, adopcyjnych oraz naturalnych w kryzysie opiekuńczo-wychowawczym
Rozwój usług dla rodzin, dzieci i młodzieży, w tym wsparcie psychiczne	0	1	2	2
Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej	1	2	1	2
Usługi dla osób w kryzysie bezdomności	2	1	0	1
Oddolne inicjatywy społeczne i zdrowotne	1	0	1	1

Cel szczegółowy 22: Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Działanie	Dostosowanie kształcenia zawodowego oraz kształcenia na poziomie wyższym do potrzeb rynku pracy i wyzwań nowoczesnej gospodarki opartej o technologie cyfrowe i zieloną transformację	Potrzeba modernizacji infrastruktury szkolnictwa zawodowego	Niski poziom współczynnika osób studiujących względem liczby mieszkańców w regionie	Niedoinwestowana infrastruktura dydaktyczna i badawcza powodująca niską atrakcyjność oferty kształcenia wyższego dla studentów oraz niską atrakcyjność dla kadry dydaktycznej o wysokim potencjale
Budowa, przebudowa lub rozbudowa istniejących obiektów infrastruktury szkolnictwa wyższego	2	0	2	2
Wsparcie infrastruktury szkolnictwa zawodowego (unowocześnienie bazy techno-dydaktycznej, dostosowanie/ tworzenie laboratoriów, sal do praktycznej nauki zawodu)	2	2	0	0
Dostosowanie stanu technicznego infrastruktury do wymogów nowoczesnego wyposażenia oraz potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2	2	2	2

Cel szczegółowy 23: Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Działanie	Gorsza niż w innych województwach dostępność do usług społecznych i opiekuńczych	Wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze świadczone w dotychczasowym środowisku danej osoby, zwłaszcza przez nieformalne sieci wsparcia oraz wyspecjalizowane podmioty zewnętrzne	Prognozowany wzrost zapotrzebowania na uzyskanie wsparcia w mieszkaniach chronionych i wspomaganych (rekomendowany do dodania do diagnozy)
Tworzenie i rozwój placówek dziennego pobytu i placówek krótkookresowego pobytu w formie całodobowej lub dziennej za opiekuna faktycznego wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2	2	0
Przekształcanie dotychczasowych miejsc opieki całodobowej stacjonarnej (bądź w uzasadnionych przypadkach baza infrastruktury szpitalnej) w miejsca pobytu krótkookresowego	2	2	0
Rozwój usług świadczonych w środowisku w postaci placówek wsparcia dziennego i miejsc	2	2	0

Działanie	Gorsza niż w innych województwach dostępność do usług społecznych i opiekuńczych	Wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze świadczone w dotychczasowym środowisku danej osoby, zwłaszcza przez nieformalne sieci wsparcia oraz wyspecjalizowane podmioty zewnętrzne	Prognozowany wzrost zapotrzebowania na uzyskanie wsparcia w mieszkaniach chronionych i wspomaganych (rekomendowany do dodania do diagnozy)
aktywizacji dzieci i młodzieży			
Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej	2	2	0
Zapewnienie możliwości korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	2	2	0
Tworzenie miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach chronionych	1	0	2

Cel szczegółowy 24: Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Działanie	Niekorzystne zmiany demograficzne (m. in. starzenie się społeczeństwa) oraz rozwój chorób cywilizacyjnych	Niewystarczająca jakość, ciągłość, kompleksowość i efektywność świadczonych usług medycznych	Nierównomierny dostęp mieszkańców do placówek POZ i AOS	Konieczność deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej	Niewystarczające przystosowanie placówek do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami (rekomendowany do dodania do diagnozy)
Prowadzenie niezbędnych, z punktu widzenia świadczeń zdrowotnych, prac remontowo – budowlanych	2	2	2	1	0
Wyposażanie placówek leczniczych w sprzęt medyczny	2	2	2	1	0
Stosowanie rozwiązań w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) w podmiotach wykonujących działalność leczniczą	2	2	2	1	0
Dostosowanie infrastruktury ochrony	2	2	2	0	2

Działanie	Niekorzystne zmiany demograficzne (m. in. starzenie się społeczeństwa) oraz rozwój chorób cywilizacyjnych	Niewystarczająca jakość, ciągłość, kompleksowość i efektywność świadczonych usług medycznych	Nierównomierny dostęp mieszkańców do placówek POZ i AOS	Konieczność deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej	Niewystarczające przystosowanie placówek do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami (rekomendowany do dodania do diagnozy)
zdrowia do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami					
Dostosowanie zakładów opieki długoterminowej oraz hospicjów w celu rozwoju dziennych form opieki długoterminowej	2	2	0	2	0
Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w postaci Centrów Zdrowia Psychicznego	1	1	0	2	0

Cel szczegółowy 25: Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Działanie	Ochrona i zapewnienie lepszego dostępu do relatywnie dużych zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego	Poprawa efektywności, wielofunkcyjności oraz dostępności instytucji kultury o znaczeniu regionalnym	Wzmocnienie roli sektorów kultury i turystyki w budowie nowego wizerunku województwa śląskiego, jako regionu nowoczesnego i posiadającego duży potencjał rozwoju branż kreatywnych	Niedostosowanie oferty kulturalnej do niestandardowych, zdalnych form jej udostępniania (co ujawniła pandemia)
Wsparcie obiektów dziedzictwa kulturowego o znaczeniu regionalnym, wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (...) jak również terenów i obiektów unikatowych, o szczególnym znaczeniu dla regionu	2	2	2	2
Wsparcie obiektów turystycznych o znaczeniu regionalnym, odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych i przyrodniczych województwa oraz przynależnych do istniejących szlaków turystycznych	2	1	2	1
Wsparcie instytucji kultury o znaczeniu regionalnym wpisanych do rejestru instytucji kultury oraz instytucji paramuzealnych o znaczeniu	2	2	2	2

Działanie	Ochrona i zapewnienie lepszego dostępu do relatywnie dużych zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego	Poprawa efektywności, wielofunkcyjności oraz dostępności instytucji kultury o znaczeniu regionalnym	Wzmocnienie roli sektorów kultury i turystyki w budowie nowego wizerunku województwa śląskiego, jako regionu nowoczesnego i posiadającego duży potencjał rozwoju branż kreatywnych	Niedostosowanie oferty kulturalnej do niestandardowych, zdalnych form jej udostępniania (co ujawniła pandemia)
regionalnym wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia				

Cel szczegółowy 26: Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Działanie	Problem 1 Duże zróżnicowanie rozwojowe	Problem 2 Znaczna polaryzacja rozwoju gospodarczego	Problem 3 Brak impulsów dla zmiany strategicznej oraz niewystarczającą liczbę dużych projektów, realizowanych przez współpracujące samorzady	Problem 4 Występowanie terenów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji
Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	2	2	1	2
Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	2	2	1	2
Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych	2	2	2	2
Inicjatywy na rzecz rozwoju terytorialnego, w tym przygotowanie strategii terytorialnych	2	2	2	2

Cel szczegółowy 27: Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Działanie	Problem 1 Mniejszy potencjał administracyjny samorządów terytorialnych innych niż miejskie	Problem 2 Słaba dynamika ponownego wykorzystania terenów zdegradowanych na obszarach miejskich i wiejskich	Problem 3 Występowanie terenów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji
Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem	2	2	2
Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego	2	2	2
Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych	2	2	2

Cel szczegółowy 28 Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie - ŚRODOWISKO

Działanie	Potrzeba zapewnienia mieszkańcom podregionów górniczych dostępu do stabilnych, ekologicznych i przystępnych cenowo źródeł energii	Potrzeba zwiększenia oszczędności energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Potrzeba zapobiegania ubóstwu energetycznemu grup najbardziej wrażliwych	Potrzeba poprawy jakości powietrza	Rozległe szkody środowiskowe na terenach pogórnich (podtopienia, zalania, nieefektywne systemy gospodarowania wodami i zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych).	Rozległe szkody środowiskowe (degradacja, zanieczyszczenie terenów).
Rozwój energetyki rozproszonej opartej o OZE	2	2	2	2	2	1
Poprawa stosunków wodnych na obszarze oddziaływania kopalń	2	0	0	1	2	2
Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja	2	0	1	1	2	2

Działanie	Potrzeba zapewnienia mieszkańcom podregionów górniczych dostępu do stabilnych, ekologicznych i przystępnych cenowo źródeł energii	Potrzeba zwiększenia oszczędności energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Potrzeba zapobiegania ubóstwu energetycznemu grup najbardziej wrażliwych	Potrzeba poprawy jakości powietrza	Rozległe szkody środowiskowe na terenach pogórnich (podtopienia, zalania, nieefektywne systemy gospodarowania wodami i zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych).	Rozległe szkody środowiskowe (degradacja, zanieczyszczenie terenów).
skażonych gruntów oraz wsparcie procesów rewitalizacyjnych na podstawie GPR						

Cel szczegółowy 28 Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie – GOSPODARKA

Działanie	Przyspieszenie i wzmocnienie rozwoju technologicznego w wiodących branżach gospodarki regionalnej, w szczególności związanych z zieloną i cyfrową transformacją.	Wzmocnienie efektywnego gospodarowania zasobami	Dywersyfikacja działalności przedsiębiorstw, w tym innych niż MŚP	Wzmocnienie przedsiębiorczości i na poziomie lokalnym	Ponowne zagospodarowanie ogromnej powierzchni zdegradowanych terenów pogórnich i przemysłowych	Utrzymanie potencjału gospodarczego oraz wzrostu konkurencyjności podregionów górniczych
Rozwój potencjału wysokich technologii oraz instytucji wspierających innowacyjność w kierunku neutralności klimatycznej	2	2	0	0	1	1
Wspieranie dywersyfikacji automatyzacja i działania na rzecz GOZ	2	2	2	0	0	1
Wsparcie tworzenia nowych firm oraz prowadzenia działalności gospodarczej	0	0	1	2	0	1
Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw zaliczanych	2	0	1	2	0	1

Działanie	Przyspieszenie i wzmocnienie rozwoju technologicznego w wiodących branżach gospodarki regionalnej, w szczególności związanych z zieloną i cyfrową transformacją.	Wzmocnienie efektywnego gospodarowania zasobami	Dywersyfikacja działalności przedsiębiorstw, w tym innych niż MŚP	Wzmocnienie przedsiębiorczości i na poziomie lokalnym	Ponowne zagospodarowanie ogromnej powierzchni zdegradowanych terenów pogórnich i przemysłowych	Utrzymanie potencjału gospodarczego oraz wzrostu konkurencyjności podregionów górniczych
do regionalnych specjalizacji technologicznych						
Poprawa konkurencyjności mikro i małych przedsiębiorstw podlegających transformacji	0	0	0	1	0	1
Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej i promocja gospodarcza podregionów górniczych	0	0	1	1	2	2

Cel szczegółowy 28 Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie – SPOŁECZEŃSTWO

Działanie	Rozwój i dostosowanie edukacji na wszystkich poziomach w celu budowania przyszłości podregionów górniczych w odpowiedzi na wyzwania gospodarki	Poprawa jakości życia mieszkańców podregionów górniczych, w szczególności w zakresie usług społecznych	Zachowanie tożsamości kulturowej i dziedzictwa przemysłowego z poszanowaniem tradycji podregionów górniczych (rekomendowany do dodania)	Tworzenie nowych miejsc pracy Rozpoznania możliwych (ze względu na popyt i podaż/potencjał rozwojowy) kierunków rozwoju działalności gospodarczych, które będą alternatywą dla działalności wokół których rozwijał się (sub)regionalny rynek pracy, Utrzymanie w aktywności zawodowej zasobów pracy zagrożonych bezrobociem i biernością zawodową Wsparcia działalności PSZ do świadczenia usług aktywizacji zawodowej wysokiej jakości	Przekwalifikowanie osób odchodzących z górnictwa i z przedsiębiorstw działających w sektorach okołogórniczych Dostosowanie oferty edukacyjnej i kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy
Wsparcie poprawy dostępu do zatrudnienia, samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej typu start-up	1	1	1	2	2
Wsparcie infrastruktury edukacyjnej	2	1	1	1	2
Wsparcie infrastruktury usług społecznych	1	2	1	1	0
Wsparcie na rzecz	2	0	1	2	2

Działanie	Rozwój i dostosowanie edukacji na wszystkich poziomach w celu budowania przyszłości podregionów górniczych w odpowiedzi na wyzwania gospodarki	Poprawa jakości życia mieszkańców podregionów górniczych, w szczególności w zakresie usług społecznych	Zachowanie tożsamości kulturowej i dziedzictwa przemysłowego z poszanowaniem tradycji podregionów górniczych (rekomendowany do dodania)	Tworzenie nowych miejsc pracy Rozpoznania możliwych (ze względu na popyt i podaż/potencjał rozwojowy) kierunków rozwoju działalności gospodarczych, które będą alternatywą dla działalności wokół których rozwijał się (sub)regionalny rynek pracy, Utrzymanie w aktywności zawodowej zasobów pracy zagrożonych bezrobociem i biernością zawodową Wsparcia działalności PSZ do świadczenia usług aktywizacji zawodowej wysokiej jakości	Przekwalifikowanie osób odchodzących z górnictwa i z przedsiębiorstw działających w sektorach okołogórniczych Dostosowanie oferty edukacyjnej i kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy
szkolnictwa podstawowego, średniego, wyższego oraz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)					
Podniesienia jakości edukacji na wszystkich poziomach	2	0	1	1	2
Wsparcie programów aktywizacji społecznej ukierunkowanych na inicjatywy lokalne	2	2	2	0	0